

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 120 Lei
Pe jumătate
de an . . . 60 Lei
Exemplarul . . . 3 Lei

INSERTIUNI

și reclame după învoială

ROMÂNUL

REDACTIA
Bulevardul
Regele Ferdinand Nr. 50

ADMINISTRAȚIA
Biroul de ziare I. Martin
Str. Horia No. 2.

Apare săptămânal sub îngrijirea organizației Tinerimei Național Țărăniste.

Tichia de mărgăritar.

Zis-a guvernul: să fie flori și — vor fi flori. Un ordin de sus obligă pe toți șefii de gară din țară, să sădească flori în fața stațiilor, pentru ca la oprise, călătorii să aibă priveliștea ce le lipsea, atâta doar, ca să se simtă în rai. Căci țării probabil nimic nu-i mai lipsea, decât această haină de primeneală, cum nici chelului nu-i trebuie altceva, decât tichia de mărgăritar.

Vom avea așa dar dealungul țării, pentru ochi, o bucurie. Ce-i drept pentru miile de lei, cât ne costă o călătorie dintr'o provincie în alta, bucuria e cam scumpă, dar face. Cu deosebire acum în plină seninătate, purtându-ne privirile în legănatul lacrimos al iluziilor albastre, veșnice. Pământul, prin intervenția guvernului, cată să-i facă concurență.

Dar, vai, în dosul acestei investimări de suprafață, care, ce e drept, nu e stricăcioasă, există o realitate înformă, vâscoasă, care — să nu o ascundem — e un rău permanent. Există o stare sufletească în oamenii vremii, în instituții, incuibată pretutindeni. Și în aerul de primăvară, de primăvară a sufletelor dornice de mult soare și de drumuri drepte, mărul imoralității întârzie să exale mirosul urit și descurajant.

Pentru înlăturarea căreia, nu sunt suficiente rândurile de flori, nici structurile de ierburi mătăsoase.

Și noi așteptăm altă primenire. Adevărata primenire.

Până atunci însă, ne mulțumim cu bucuria ochilor, căci se pare că nu ne-am ridicat decât până la această nevoie.

Ce-i drept avem un ministru de interne — poet.

Vom avea și drumuri presărate cu flori, nu numai pentru excelența ce deunăzi s'a instalat la Ministerul de finanțe în bătaia de flori a funcționarilor.

Ne mai rămâne să avem și oameni de muncă pozitivă, constructivă și rodnică. Să avem instituțiile primenite în spiritul lor, pentru ca sub apăsarea grea a birurilor multe să avem și o bucurie a sufletului.

Abia atunci cadrul înflorit va putea să aibă un conținut, cu înțeles care să pătrundă în suflete. Căci refacerea țării duce prin drumuri de țară, dar numai cu strădaniile îndreptate asupra temeiurilor solide ale unei vieți cinste, muncite și sobre.

Vivat Mussolini!

... Duce neînduplecat și genial al zilelor mari de luptă îți revine acum din partea noastră coroana de lauri care să-ți eternizeze în istoria Românci, plină de suferințe, marile tău nume alături de neîntrecută sprijinitor și iubitori ai acestei națiuni. — România îți întinde acum simbolul recunoștinței sale, pentru generosul tău cuvânt rostit din convingere și demn de muncă și superioritatea ta de Duce al frumoasei Italii.

... Roma capitulase în fața genialității tale punându-și-o în locul de frunte ca drept răsplătă a muncii iar Bucureștii și-o împletește acum cu laurii omagurilor sale profunde.

Ardealul, Ardealul însă, această pitorească și măreață cetate de stâncă își falfăie acum spre Apenini stindardul deplănei sale libertăți lepădând și grija cea din urmă, ce o avea din cauza ta, Duce! — Conștiinși printr'un cuvânt netăgăduitul drept al nostru asupra pământului dintre Prul și Năstru. Printr'un cuvânt ce scutură cu putere pe mamici. Un cuvânt! Era cuvântul tău, cuvântul Italiei întregii! — Nu l-ai păstrat pentru mai târziu, drept ofrandă de prietenie și chezeșie a singelui ce ne leagă ca neam de neam.

... Nistrul își găsi dar în tine un prieten nou, care să-l apere de răul ce, poate, s'ascunde în istoria zilelor ce vor să vie, zile ale marelui viitor...

Generația tinăra a României noui salută în tine pe bărbatul faptelor mari, care întruchiează cu demnitate energia, munca și genialitatea. Ești o icoană vie și neperitoare păstrată cu sfințenie în inimile cari știu aprecia acele calități de cari ai dat dovadă până astăzi.

Dorim să îți propovăduim pe veș-

nicie al faptelor mari demne de sângele nostru, urmărind scopul către care, țintim și noi din răsuperi — către deplina libertate intru păstrarea credinței creștinești și înfăptuirea fericirii ce se cuvine nouă.

... Mic dascăl din Gualtieri și mare Duce al Italiei, să trăești...!

NOTE.

Mugurii Primăverii...

... Ai tras perdeana și raze multate în aur lăsași să străbată. A trezit din amorțeală livezile și dăduși răsunet codrului. Ai redat păsărilor cântecul și înveseliși câmpia. Ai desghețat izvoarele și sloboziși pârâiele cu valurile-i moi și limpezi... Primăvară!...

Ai șters palele cenușii și lăsași seninul să lucească. Vărsat-ai căldură și faci să 'ntinerească și cea mai mărunță viețuire. Da, tu dai vieță tuturilor, și munților și văilor; deschizi muguri Universului; totul se renaște sub privirea ta.

Primăvară!... Sucei căldurii tale dă vieță și înviorază.

... Cât ești de darnică!

... Cu fața-ți purpurie sfințești lăcașurile și cu răcoarea-ți binecuvântată deștepti Pământul...

... Pui iarăși fluierul pe buzele ciobanului și faci din nou să răsună doina între gheboșii noștri Munți.

... Deștept mugurii simțămintelor și le dai petale stropite cu mireasmă...

... Deschizi marea iubirii în care lași să plutească amăgirea...

Muguri ai iubirii, muguri de Primăvară... Fiul Venerii își reluă locul; tolba-i e plină și segețile înveninate cu meșteșug. Viclean își direge arcu stând gata la pândă...

... Ei, ei, muguri ai Primăverii!

Peghepe.

Urmările reformei Agrare*

(Urmare și sfârșit.)

Acțiunea împroprietării a fost atât de valoroasă, atât de la timp venită, încât numai un dușman al neamului acesta, ar putea să mai fie contra ei. Firește ea a adus oarecare greutate, pe care le-am resimțit cu toții, acele greutăți însă pot și trebuie să fie învinse. Superioritatea regimului mic agrar asupra proprietății latifundiare este pretutindeni recunoscută. Pretutindene este o mișcare de întărire a clasei țărănești mai ales acum când vântul comunismului bate cu mai multă putere. Țăranul proprietar de pământ este un element de ordine și de echilibru social. El care își iubește ogorul și și-l apără cu cea mai mare îndârjire, el care pretuiește ca nimeni altul dreptul proprietății și și doarește propășirea economică, el care are în cel mai înalt grad sentimentul iubirii de neam și credință, nu va putea fi niciodată răscălit. Liniștea lumii, oarecare îi va fi devenirea, e în întărirea țărănimii.

Dar nu e numai acest motiv social pentru aprecierea cum se cuvine a regimului de mică proprietate agrară. Mai e un motiv cultural. Numai cu o țărănime instărită, proprietară de pământ se poate încerca ridicarea culturală a poporului. Fără bună stare generală cultura nu are loc. Numai omul care e lipsit de grijele vieții, poate să-

* Din lucrarea de curând apărută a dlui profesor N. Ghiulea „Asociații Țărănești etc.”

și înalte sufletul spre căi de cugetare, de bine, de frumos. Munca necurmată îi însă-nătoșează sufletul și mîntea, buna stare îi dă răgaz să gândească, îi dă dispoziția să se intereseze și de interesele generale, să aibă și preocupări mai înalte, etice sau estetice. În regimul latifundiar oarecât se înalță și se înobilează o pătură socială; oarecât se produce în țară, într'un cerc restrâns și pentru un cerc restrâns, opere de înaltă valoare artistică, literară, științifică, filosofică, socială; oarecât orașele ar avea înfățișare de înaltă civilizație, folosind confortul cel mai desăvârșit al tehnicii de astăzi, nivelul de civilizație al țării este scăzut. Poporul este străin de acea civilizație strălucitoare, care poate înșela ochii cătorva, poporul trăește în mizerie, în lipsă, în suferință și mai curând sau mai târziu, — depinde de calitățile rasei, — lucrurile trebuie să se răzbuie. Regimul se prăbușește și trebuie toți să termine recunoscând că au păcătuit ne ridicând poporul, ne sprijinindu-se pe el, ne căutând în el izvorul curat al regenerării păturei conducătoare.

Regimul miciei proprietăți în sfârșit e superior regimului latifundiar chiar din punctul de vedere general economic. Este astăzi cu desăvârșire dovedit că cultura în regimul miciei proprietăți poate fi făcută în mai bune condițiuni, că producția la hectar poate fi mai mare, că prețul de producție e mai mic, și că câștigul poate fi mai mare în acest regim. Interesul pe care țăranul îl pune în cultura ogorului lui, e ne asemănat

Feriți-vă de liberali!

Politica de corupție, de mînciuță și de insalăciuni introdusă de liberali în tot cuprinsul țării, prinde rădăcini printre acei care nu le cunosc mijloacele de corupție și de ademenire.

— Corupția o fac cu banii luați din visteria țării sau proveniți din exploatarea bunurilor Statului, ajunse în mâinile lor prin căi necinstite.

— Sunt unii, care doresc procopsirea imediată și prin ori ce mijloc, sunt alții, prieteni de toată ziua ai codului penal, și în fine, mai există o a treia categorie, zisă a camenilor slabi de îngeri; toate aceste trei categorii de indivizi, din care liberalii își recrutează clientela lor politică, cad repede în mrejele lor de corupție.

Ademenirea o fac prin tot felul de promisiuni când sunt în opoziție, dar de care nu se țin când sunt la putere.

Estenirea traiului, ridicarea leului, libertate și dreptate pentru tot omul, sunt cuvinte pe care le rostesc cu multă convingere și în toate ocaziunile, săteanului cași orășanului, cu scopul de ași ajunge ținta dorită, care nu este alta de cât puterea de care să profite, jefuind averea țării.

— Ca să nu se creadă, că cele spuse mai sus sunt simple vorbe cu care se poate defăima un partid politic, aduc în fața iubitorilor Arădani, câteva fapte locale din care să se vadă clar, politica de imorakitate introdusă de liberali.

În județ nu este sătean care să nu știe cu câtă greutate și cu câtă chelăială a putut ajungă în posesia provizorie a câtorva jugăre — de care nici astăzi nu este sigur că va fi al lui.

Improprietărea de unde trebuia să fie o operă de dreptate socială, a ajuns operă de speculă și de afaceri pentru avocații înregimentăți în partidul liberal.

Nu este sat, care să nu fi simțit greutatea birurilor nelegale puse pe spinarea sătenilor ca să susție presa liberală, clubul liberal, automobilele de propagandă liberală, leafa agenților liberali și mai știe Dumnezeu câte angarale liberale.

Nu numai în județ, dar chiar în orașul Arad, corupția și acapararea s'a făcut pe o seară destul de întinsă. Nu există bancă, nu există industrie mai mare care să nu fi căzut în ghiarele liberale. Banca «Românească», banca «Arădană», banca «Populară», banca

mai mare de cât acea pe care îl dădea în munca agricolă, la marele proprietar. Dragostea cu care își învâluie mîca lui întreprindere este negrăit de rodnică. Și la profit mare, interesul țărănimii pentru producție este deosebit de stimulat. Este neadevărată afirmația că țăranul nu vrea să producă de cât pentru el. Evident nu poate nimeni să-l silească să muncească în pagubă, și dacă el nu găsește folos în munca sa nu găsește indemn interior să o facă. Condițiuni economice favorabile pentru producția lui, fac din țăran însă un producător mare, fiindcă el nu cunoaște crăjare a energiei sale dacă are un folos, și în regimul de mică proprietate putem avea o producție mai mare de cât în cel latifundiar. Aceasta bine înțeles cu o condițiune. Să se organizeze munca agricolă, să se dea țăranului educația profesională și economică necesară, să se înlăture orice restricție în producție și în desfacere, să i se lase libertatea să se organizeze și să se apere. Și aceasta, bine înțeles, într'un regim de dreptate, legalitate, bună administrație și luptă pentru ridicarea păturelor de jos.

Dintre toate, organizarea muncii este de urgentă necesitate, și toate străduințele în această direcție nu pot fi de cât bine venite. Prin organizarea muncii agrare noul regim economic al miciei proprietăți își va da roadele așteptate pentru țărănimie. Prin ajutorul ei ogorul va putea fi muncit în condițiuni bune, cel puțin tot atât de bune ca în timpul marelui proprietăți. Semanța va putea fi mai curată și mai bine aleasă, pentruca recolta să fie mai superioară și mai de preț. Producția

«Jud. Arad», Fabrica de Zahar, Fabrica de Textile, Fabrica «Astra» toate au încăput în mâinile lor hrăpărețe. Cu toții vă veți mira, cum de se poate una ca aceasta? Răspunsul este ușor de dat, când le cunoști sistemul după care se conduc în guvernarea țării.

— Puterea cu ori ce preț și prin ori ce mijloc este deviza lor. Intrigă la palat, intriga și corupție printre celelalte partide, defăimarea adversarilor politici, ba chiar și a țării când sunt în opoziție, sustragerea atenției publice de la chestiunile importante prin diferite manopere politice, amenințarea Coroanței chiar, sunt mijloace drăcești bune pentru ei, în scopul de a sosi cât mai repede la oala cu smântână.

Ajunși la putere aplică principiul liberal «prin noi înșine», adică toată averea țării exploatată nu pentru binele general ci pentru fericirea câtorva clienți politici. Nici prin mint nu le trece să lucreze pentru mulțumirea tuturor cetățenilor, singurul lor gând este, cum să fure mai bine din averea statului ca să poată avea și pentru zilele grele de opoziție.

Numele celor înscrși în partidul liberal din jud. Arad ne arată tuturor cu ce fel de grupare politică avem aface, și care este mentalitatea ei în ceea ce privește administrarea bunurilor comune. Luați pe fie care membru în parte și faceți-i istoricul vieții și veți constata că majoritatea dintre ei sunt certați cu moralitatea și cu cinstea. Mulți din ei au fost chemați să facă câte o mică plimbare de plăcere pe la tribunalele militare și civile, alții sunt trași la răspundere în fața tribunei parlamentului ca să facă dovada, cum de au devenit multi-milionari, când n'aveau nici tur la pantaloni, iar alții sunt destituiți din slujbe din cauză că iucreează conform prescripțiilor nelegale. Ce minune de oameni! Se întrec în incorectitudină când este vorba de buna gospodărie a averii publice.

Iubiți cititori să fim cu ochii în șapte și să nu ne lăsăm ademeniți de șoaptă liberală, spusă cu multă șiretenie, căci șoapta lor este otrava sufletelor noastre.

Sălcianu.

Citiți și răspândiți ziarul „Românul”

va fi mai bogată și prețul ei mai mare. Prin ajutorul organizării muncii agrare, vitele vor fi mai bine îngrijite și produsele lor vor fi în cantitate mai mare și de calitate mai bună. Industrializarea produselor animale și cereale va fi mai bine și mai ușor făcută, cu folos mai mare pentru țărănimie. Asigurarea contra diferitelor riscuri agricole va putea fi realizată.

Pe această cale ridicarea economică a țărănimii este ajunsa, și prin aceasta ridicarea economiei generale. Producția fiind mai mare, piața internă e indestulată, și prisosul poate fi exportat. Sporirea exportului aduce îmbunătățirea balanței noastre comerciale și a valutei. Țărănimia câștigând mai mult, își va spori consumul, intensificând astfel și activitatea comercială și industrială. Buna stare generală aduce buna stare a Statului și deci refacerea și propășirea sa.

Propășirea economică a țărănimii și buna ei stare vor ajuta, în ridicarea culturală a țărănimii, felosirea noului regim social, de curând întemeiat în țara noastră prin introducerea votului obștesc. Stăpân pe viața lui economică și socială, țăranul va ști cum să-și exercite puterea mare politică ce i s-a dat prin votul universal. În această țară bine cuvântată de Dumnezeu și cu eminentele calități de rasă cu care este înzestrată și împodobită nația românească, Statul românesc, în curând, ar putea deveni o puternică și sănătoasă țară democratică, în care buna stare, cultura și civilizația, să înflorească mai strălucitor de cât în Elveția, Danemarca, sau Olanda unde natura a fost mai îngrată.

Cel mai nou fripturist: dl. I. Agărbiceanu.

Sub acest titlu «Viitorul» oficiosul liberal scrie:

D. I. Agărbiceanu, fost deputat al partidului național, director al Patriei din Cluj și teoreticianul d-lor Maniu & Comp. a demisionat din partidul național-țărănesc și dela direcția oficiosului ardelenesc pentru a se înscrie în partidul poporului.

D-sa a primit până acuma, ca o compensație a acestei «neplăceri sentimentale», un loc în delegația permanentă a consiliului comunal din Cluj, în așteptarea unor situații și avantajii viitoare cari desigur i-au fost asigurate.

Gestul acesta este o dovadă de țărnia convingerilor părintelui Agărbiceanu și de sinceritatea cu care d-sa a apărut «ideologia» d-lor Maniu & Comp. pentru a trece de pe o zi pe alta, în tabăra adversarilor pe cari i-a atacat până în ultima zi.

Dar el mai înseamnă încă ceva: că descurajarea și lipsa de încredere în viitorul partidului fuzionat național-țărănesc a început să pătrundă până și printre frantași...

La această știre și comentariile oficiosului liberal avem de adăugat doar, că gestul dlui I. Agărbiceanu este tot un produs al politicii bine definite de corupție și dezagregare instituită de liberali, cari caută prin toate mijloacele posibile și imposibile, legale și ilegale pauperizarea și infometarea adversarilor lor politici și de principii, deosebi a celor periculoși, adică a elementelor de mai multă ori puțină valoare ale partidului național-țărănesc, cel mai dărz dușman al lor, ca sicându-i și lipsindu-i de isvor de venit cinstit, sau dându-i perspectiva unui venit ușor câștigat și mai bun de cât cel de până acum, să-i prostitueze partidului liberal ori afiliatelor sale. Așa este a se înțelege dorința exprimată în ultimul alineat a comunicatului liberal.

Dar în același timp se uită, că Ardealul și democrația română incorporată în partidul național-țărănesc, duce o luptă de premenire, pentru a trece din lumea veche cu apucături bizantine în lumea nouă a consolidării democratice oneste pe bază națională.

Gesturi singuratiche de felonie nu pot opri în avântul lor masele mari ale democrației românești, pentru cari ideologia partidului național-țărănesc este un crez, în locul fiecărui căpitan căzut sau dezertat se prezintă alți mulți buni ofițeri. — Iar dacă Ardealul o mie de ani a fost sub domnia hunică, și Vechiul Regat secole întregi sub cea turcească și fanariotă fără a ne da învingși și totuși învingători, — suntem siguri că nici isbânda democrației române regeneratoare nu poate întârzia prea mult. Este o luptă de principii și mentalitate dusă pe viață și moarte, care poate ține ani încă, dar prea se poate călta luni numai. — și-și va aduce rodul.

Cei cu crez și... răbdare au tot dreptul să se bucure și să beneficieze cinstit de roadele victoriei finale, — cei slabi ori slăbiți să ferească din cale!

Procesul dlui Bela Barabaș.

De când s'a ridicat imunitatea senatorului Béla Barabás, în vederea judecării sale decătre Tribunalul din Brașov pentru agitații contra siguranței Statului, presa minoritară încearcă de pe acum zi de zi să creeze în jurul senatorului de Arad o atmosferă de martir. — Senatorul, prietinel dlui Vasile Goldiș și Octavian Goga e prezentat drept victimă a teroarei politienești. Articolele incriminate sunt răstălmăcite, și redactate drept niște inofensive exerciții de stil de licean imberb.

Noi nu ne grăbim să formulăm vre-o acuză, cu deosebire fiindcă judecata e în curs. Așteptăm însă și din partea presei minoritare să păstreze o rezervă impusă — de împrejurări și să nu prejudicieze prin presiuni, o sentință pe care imparțial și obiectiv o va aduce justiția țării.

Salariile.

Când se vorbește la noi despre această chestiune care este atât de învechită și... veșnic nouă, este egal cu a se vorbi despre cea mai neagră mizerie.

În adevăr, slujbașii statului, cari, la venirea actualului guvern la cârma țării, se învioraseră de nădejdea unui tratament mai omenos decât cel al liberalilor, se găscăsc astăzi în același impas. Neajunsuri, mizerie încă și glasurile li s'au amorțit. Nu se mai aud strigătele de disperare ale acestei nenorocite clase sociale. Doar iei-colea câte un gazetar indiscret mai ridică cuvântul în favoarea bietului funcționar arătând în termeni ce înduioșoasă situația jalnică în care se găsește acesta.

Mai anul trecut — înainte de votarea bugetului pe exercițiul curent — se vorbea despre o «simțitoare» îmbunătățire a situației materiale a corpului funcționarilor publici. Teată lumea era agitată pe această chestiune. Proiecte de salarizare, curbe, promisiuni strălucite s'au făcut însă nimic nu s'a dat. Să se fi îmbunătățit poate situația economică a țării și prin aceasta, în mod automat, și aceea a funcționarului? De unde! De și valuta noastră este cotată la un curs mai mare pe piețele străine, prețurile în interior nu numai că s'au menținut la același nivel dar s'au mai urcat și continuă să se urce.

Cauza este că funcționarul, cel mai important factor în administrația organizației de stat, este nesocotit. Guvernanții sunt preocupați de chestiuni, așazise de guvernământ, cari, puse în adevărata lor lumină, sunt niște simple certuri, ce preocupă zi de zi cameni cari sunt foarte departe de cei suprapuși ziși guvernanți. Cauza acestor certuri sunt ambiții personale ce se ciocnesc și întereșele materiale ale celor ocrotiți, cari — de altfel — ar putea deveni folositori dacă s'ar înlătura.

Răbdarea, tăcerea oropsiților funcționari este semnificativă! Centrul motor care pune în mișcare mașinaria statului este bolnav. Oprirea sa muna pentru moment ar produce pagube enorme stăpânului, care este statul. De aceea trebuie reparat înainte de complectă sa deteriorare.

Impozitele pe salarii sunt așa de mari încât prin ele se ia o foarte însemnată parte din plata funcționarului. Cu alte cuvinte din ceea ce statul dă pe de o parte cu titlu de «salar» ia înapoi pe de altă parte cu titlu de «impozit».

Funcționarul descurajat de tratamentul mașter, prin care este împins până la mizerie, sătul de promisiuni și amânări, nu este în organizațiunea statului, cum ar trebui să fie, un factor constructiv.

I. Transylvanu.

Falsurile unui magistrat ungar.

Din ordinul parchetului poliția din Budapesta a făcut în ultimele zile o anchetă contra magistratului Ștefan Nagy bănuțit de a fi comis abuzuri împărțind cu anumiți secheștri ai falimentelor numiți de dânsul, onorariile pe care tot el le fixa exorbitante. S'a mai descoperit de asemenea că Nagy a plăsmuit certificate false, pentru a putea justifica eventual averea sa. Parchetul considerând că dovezile produse prin ancheta poliției, întăresc bănuțelile, a propus astăzi menținerea arestării preventive a magistratului. Au fost deasemenea arestați patru avocați compromiși în această afacere.

Conflictul italo-jugoslav.

In chestiunea Albaniei, asupra căreia atât Italia cât și Jugoslavia încearcă presiuni, spre a o putea stăpâni, s'a iscat un violent incident între cele două State rivale a Adriaticei. Pretextând o serie de ingerințe ce le-ar comite Italia în Albania, cu vădită ostilitate față de Statul jugoslav, guvernul din Belgrad, a hotărât o mare demonstrație armată la granița Albaniei. Italia, care are veleități imperialiste a răspuns cu o violentă campanie de presă și drept măsură preventivă a reținut pe toți bărbații mobilizabili în țară.

Marile puteri, caută un aranjament pașnic și rapid al conflictului regretabil, care dacă nici nu credem să conducă la războiu, totuși e de natură să agite spiritele

Ca primă condiție a unei transacții Jugoslavia cere guvernului din Roma, să renunțe la intențiile sale de acapararea Albaniei.

Demisia dlui I. Lepedatu.

Situația ministrului de finanțe din guvernul actual, a fost dintru început precară. Dl Ion Lepedatu, era un exponent al liberalilor în guvernul pe care trebuia să-l controleze și spioneze în favorul stăpânilor săi. Prin înscrierea dlui Vasile Goldiș la averescani, dl. Lepedatu, a rămas complet izolat și la cheremul majorității cari nu îi puteau ierta liberalismul. — Mai era și lucrătura dlui Manoilescu, subsecretarul său cu veleități de dictator financiar.

Soluția acestui echivoc a urmat în zilele trecute prin demisia ministrului de finanțe, în locul lui fiind numit dl Mihail Manoilescu.

Averescanii jubilează, liberalii sunt furioși. — Țară însă așteaptă să vadă noua politică financiară, ce o vor inaugura acum averescanii pe cont propriu. — Căci dată fiind vârsta și temperamentul juvenil al noului ministru, nu prea avem motive să fim liniștiți.

O întrebare și un avertisment.

Allăm, că Ungăr, cel ce-și plimbă autobusele învechite Ford între colonia Mosoczy și Piața Avram Iancu în urma unei concesiuni temporale, date de fosta comisie interimară, și care concesiune de cercușurile dirijitoare de acum a orașului a fost retrasă continuă de a circula și pe mai departe neconturbat, în același timp întârziind a sosi cele 3 autobuse cumpărate de oraș pentru a satisface în mod provizoriu nevoilor circulației și împrejurărilor cari s'au creat acestei probleme în ultimul timp.

Se zvonesc tot felul de știri în legătură cu aceasta chestiune, despre intervenții gras retribuite a oamenilor zilei.

Nu voim a da crezare acestor zvonuri, cari sunt menite a știrbi prestigiul aoului consiliu.

Suntem în drept a cere deci clarificarea chestiunii Ungăr și a autobuselor acum cumpărate în mod public, această cu atât mai vărtos, că partidul național-țărănesc care s'a ales pe o listă cu celelalte partide, afară de cel liberal, — ține să facă politică gospodărească orășanească în înțelesul strict al cuvântului, intervenții importune și lucrative ca în afară de mentalitatea și conduita partidului nostru, care-și bazează guvernarea viitoare chiar pe curățenia acțiunilor sale. Nu putem permite ca consilierii noștri să fie bănuți chiar în mod indirect, fie și prin zvonuri, mai mult ori mai puțin adevărate.

Cel mai frumos vopșeste și curăță Iosif Flick, institut de vopsit stoffe și curățire chimică. Arad, Strada Crisan No. 9. —

Noul regim al chiriilor.

Proiectul legii, chemată să reglementeze raportul dintre proprietari și chiriași, cu începere dela 6 Maiu curent când, legea veche își pierde efectul, a fost întocmit și publicat.

Conform articolului întâi din această lege toate locuințele exceptând acele ale funcționarilor și pensionarilor publici, și ale instituțiilor lor publice reintră sub regimul normal.

Contractele acestor categorii se prelungec de drept pe termen de drept pe termen de doi ani.

Pentru locuințele ce reintră în normal se prevede un termen de tranziție. Chiriașii a căror venit anual trece peste 400 mii anual beneficiază de un termen de grație de șase luni, iar cei a căror venit anual e sub 400 mii, vor avea un termen de un an, în care timp va trebui să se aranjeze cu proprietarii prin bunăînvoială.

Și până atunci chiriașii vor plăti, după venitul ce-l au o chirie urcată 19-25 ori chiria din 1914 în ținuturile alipite și din 1916 în Vechiul Regat.

Concertul bassistului Chirvaiu.

Luni, 21. crt. la orele 5 p. m. a avut loc în sala mare a liceului «M. Nicoară» un concert dat de simpaticul bassist Septimiu Chirvaiu în fața profesorilor și elevilor dela școlile din localitate.

Dl. Chirvaiu a dovedit și de data aceasta că nădejile ce le punem în dânsul nu sunt zădarnice. Programul foarte variat a fost executat, pe lângă acompaniamentul Dșrei Luca, într'un mod strălucit. Vocea metalică, plăcută și voluminoasă a Dlui Chirvaiu umplea răsunător sala festivă a liceului, auditorul răsplătindu-l cu frenetice aplauze, și bisându-l de mai multe ori.

După concert eleve și elevi au asaltat pe artist luându-i autograma. Un cor s'a înjghebat la înțeleală de către elevi și după o cuvântare rostită de un elev la care a răspuns artistul s'a cântat «Mulți ani trăiască.»

Ne asociem și noi urările noastre cu acele ale tineretului studios și dorim compatriotului Septimiu Chirvaiu mulți ani și succes în cariera sa, fiind și dânsul unul dintre aceia cari au rolul să ducă numele de Român, acolo unde el nu a fost auzit.

Citiți și răspândiți
ziarul „Românul”

Cine cumpără mobile,

nu-i va părea rău pentru osteneală vizitând depozitul fabricii de mobile Klug, Aradul-nou

„Cuptoarele de ars var din Alvața sunt în funcțiune.”

Informațiuni.

— Cunoscutul scriitor C. Sandu Aldea a decedat Luni 21 Martie, în vârstă de 35 ani. Numitul a fost membru corespondent al Academiei Române, director al Școlii de Agricultură din Herăstrău și consilier agronom la Ministerul de Domenii. Ca literat s'a distins prin lucrările „Două neamuri” „Pe drumul Bărăganului” și „Ape mari.”

— Dolari falși au fost descoperiți la o bancă din Cluj. S'a constatat cu această ocazie că e vorba de o serie întreagă de bancnote streine cari au fost contrafăcute cu o mare dișăcie. Se bănuște că există o bandă internațională de falsificatori, cari și-au întins câmpul de operațiuni și în România. Cercetările nu au dus însă la nimic pozitiv până acum.

— Nicolae Droc, cunoscut publicului din oraș, pentru afacerile Dsale cu o fițuică ce o scotea aci, a fost condamnat decătre Tribunalul Arad la 3 luni închisoare pentru șantaj. Credem că nu e nevoie să o spunem că numitul nu era decât un pseudo-gazetar, nefăcând parte din nici o organizație profesională.

— Notarul comunal Aurel Gruța din comuna Macea a fost dat în judecată pentru crima din viol ce ar fi comis-o împotriva unei minore.

Tribunalul din Arad judecând chestiunea, a amânat cauza în continuare la 7 April pe când se va pronunța sentința.

— Pentru contrabanda ce i se impută comerciantului Alexandru Hoffmann din Arad acesta ar urma să plătească 9 milioane Lei amendă. Invinuitul a făcut apel și acum urmează să se judece de către Tribunalul din Arad.

— O sală românească s'a aranjat la Palatul Cultural, din operele celor mai buni artiști ai noștri. Dnii Teodorescu Sion, N. N. Tonitza, Sirato, I. Strambu, Soroceanu, Sabin Popp, Alexandru Papp, au expuse câte o lucrare. Dar nu putem trece sub tăcere nici numele dlor Vasile Popescu și a sculptorilor O. Han, Storc și Medrea. Această sală ne dă imagine reală de valoarea artei românești contemporane. Recomandăm tuturor cetitorilor noștri să cerceteze această expoziție un adevărat loc de reculegere și prilej de rară mulțumire sufletească.

— Un festival, pentru sărbătorirea Italiei din prilejul ratificării convenției privitoare la Basarabia, a avut loc la Palatul Cultural Duminică 20 crt. Din program reținem schița cetită de dl. Căpitan Fortunescu. A cântat corul Armonia de sub conducerea dlui At. Lipovan, Dna. A. Borel a cântat binisor trei bucăți clasice. S'a impus atenției dl. Septimiu Chirvai. Beneficiul revine Caselor Naționale.

— La colegiul preotesc pentru Sinodul Eparhial Arad în cercul Chișineu cu alegerea din 22 crt. a reușit părintele Petru Marșieu din Socodor față de Dr. D. Barbu protopopul Chișineului.

— Dl Gh. Bogdan-Duică prof. univ. Cluj, tot „tărănist născut iar nu făcut” prevenind pe Dl Dr. N. Lupu a intrat în partidul liberal și acest om a ambiționat de a ajunge în fruntea listei Național-Tărăniste în județele Arad la alegerile trecute pentru Cameră.

— Dl Dr. Gheorghe Alexa, a fost numit ajutor de judecător la Ocolul din Arad.

— Seria conferințelor, ce se țin membrilor „Asociației meseriașilor și comercianților români” la școala comercială superioară de băieți din localitate, s'a încheiat cu conferința din ziua de Mărti 15 Martie 1927 a dlui profesor Christea Marcov, intitulată: Scurtă privire asupra trecutului neamului românesc. Dsa a făcut o incursiune în domeniul istoriei naționale, începând cu nașterea poporului român și trecând în zilele noastre; a dovedit drepturile sfinte ale românilor asupra ținuturilor pe cari le stăpânesc. Conferința a fost urmărită cu un viu interes din partea auditorului.

— Asociația profesorilor secundari, secția Arad, a ținut la 21 crt. o adunare generală extraordinară în care s'a făcut cunoscut raportul Dlui prof. T. Mariș, unul dintre cei mai vrednici membri ai asoc., asupra proiectului de lege pentru reforma învățământului secundar. S'a mai discutat și proiectul de schimbarea a statutelor Asoc. generale, căruia i s'au făcut importante amendamente.

In atențiunea celor cari clădesc!

Biroul de arhitectură M. I. Oppenheimer Arad, Strada Căpitan Ignat No. 2. angajază pe lângă cele mai ieftine prețuri construirea de clădiri noi moderne reparare, și întreținerea în bună stare a clădirilor și transportă doritorilor nisipul necesar. 0000

„Puteți cumpăra ieftin ghețe și articole de modă bărbătească la firma

Frații APPONYI

în fața primăriei.

In atențiunea celor cari zidesc!

Tot felul de zidiri și transformări și anume clădiri noi, modernă execuții să pregătesc de: Francisc Eberlein birou de arhitectură Arad, Strada V. Babes No. 12 24

Umbrele și geamantane de piele

vinde cel mai ieftin

„TRANSILVANIA”

magazin special de umbrele și geamantane.

ARAD,

Bulevardul Regina Maria No. 12. — Se repară ieftin umbrele.

Caut cameră mobilată

cu intrare separată. A se adresa la administrația gazetei sub „Tinăr”

Caut profesor

de limba română, pentru lecțiuni de schimb în limba germană. — Adresa la administrație.

CINEMATOGRAF.

APOLLO

Martie 25—27. Băiat sau fetiță.

URANIA

Martie 28—31. Dealul Sfânt.

Simeon Klein si-a mutat

prăvălia de pălării pentru dame și bărbați din Piața Avram Iancu No. 21

in Strada Eminescu No. 3 in localul Soția lui Vidor.

Intrarea la Soția lui Vidor in acelaș loc.

Domnilor, trei feluri de mâncări la amiaz

2 feluri seara abonament 1200 Lei, pentru funcționari 1000 Lei. Rog sprijinul Dv. Maria Ponta Strada Teodoriu 4.

Țiglele cu renume mondial

„Bohn” din Jimbolea

se oferă spre vânzare în detal și engros de succesorii lui Iosif Mittver, Petre Crinity și Soția, reprezentanții fabricii „BOHN”, pe lângă cele mai ieftine prețuri. Comenzile se preiau în biroul nostru de pe teritoriul gării în fața fabricii Astra, care exista de 30 ani. 23

Oter spre vânzare 1,000,000 bucați cărămizi pentru pereti, livrabile imediat prin decorul propriu, încărcate la vagon Se poate primi și cantități mai mici. Fabrica de cărămidă Gustav Braun Arad, Telefon: 171, 185.

Invitare

Banca Asociață S. A. invită acționarii la a XXXIX adunare generală ordinară, care va avea loc în localul institutului la data de 27 Martie 1927 ora 11 a. m.

Program:

1. Alegerea a 2 verificatori ai procesului verbal
2. Constatarea bilanțului și a contului profit-pierdere, raportul direcțiunii și a censorilor, hotărârea împărțirii beneficiului net.
3. Descărcarea direcțiunii și a censorilor.
4. Expirând mandatul censorilor — alegerea nouilor cenzoari în baza art. 64. din statute.
5. Autorizarea direcțiunii pentru îndeplinirea formalităților necesare ridicării capitalului social dela 10.000.000 — la 20.000.000 — prin nouă emisiune.
6. Dezbaterile eventualelor propuneri intrante conform art. 26 din statut.

Arad, la 2 Martie 1927.

DIRECȚIUNEA.